

Posudek bakalářské práce

Autor/ka práce: Martin Netočný

Název práce: Botanikova expanze

Posudek vedoucí/ho práce ✓

~~Posudek oponenta/ky~~ ✗

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Michal Šimůnek, KF FAMU

Hodnocení obsahu a výsledné podoby diplomové práce (A/výborně – B/velmi dobře – C/dobře – D/dobře s výhradami – E/dostatečně – F/nedostatečně – nedoporučeno k obhajobě)

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....	A
Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....	A
Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....	A
Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol.....	A
Jazyková a stylistická úroveň práce.....	A
Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě).....	A
Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava.....	A
Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....	A
Celkové hodnocení bakalářské práce.....	A

Slovní hodnocení bakalářské práce včetně otázek, k nimž se diplomant/ka musí při obhajobě vyjádřit:

Bakalářská práce Martina Netočného je věnována práci botanika Alberta Šturmy, pro něhož je příznačné překračování hranic obvyklého bádání v exaktních vědách, a to směrem k výtvarnému a performativnímu umění, happeningu a landartu. Netočný mapuje toto Šturmovo překračování hranic vědy směrem ke kreativnímu výzkumu, přičemž v něm hledá zejména souvislosti s československých undergroundem 60. a 70. let. Bakalářská práce je tak původní a přínosná nejen tím, že přináší prvotní pokus zmapovat aktivity Alberta Šturmy a spolku Křovinářů, ale i tím, že zároveň nabízí řadu zajímavých postřehů o vztahu vědy a umění, záznamových technologií a performativního umění (či obecněji prožitku) a o roli vědy v soudobé post-industrializované společnosti. Na příkladu Křovinářů tak Netočný diskutuje řadu zásadních otázek, které se týkají vědy, umění a jejich vzájemného prolínání, roli fotografie při zaznamenávání performativního umění, vnitřní dynamiku alternativních subkultur a institucionální okolí, vůči kterým se tyto vyhraňují (akademická věda, galerijní prostor).

Nehodlám na tomto místě rekapitulovat strukturu argumentace a obsah předložené bakalářské práce, ostatně toto přehledně a reflexivně činí sám Netočný v závěru svého textu, namísto toho bych se rád zastavil u několika aspektů, které

v předložené práci považuji za obzvláště vydařené a činí tak z ní podle mého soudu nadprůměrnou kvalifikační práci (jak je patrné z mého hodnocení výše, v předloženém textu neshledávám vlastně žádné nedostatky).

Kvalita předložené práce je dána zejména dvěma skutečnostmi: za prvé zvolenou etnografickou perspektivou, jíž Netočný nahlíží na spolek Křovinářů; za druhé tím, že Netočný dokázal etnografický způsob bádání a psaní skvěle – a myslím, že do značné míry intuitivně – zvládnout. Metodologicky se tedy Netočný vhodně (neboť de facto nezbytně) opírá o principy etnografického zúčastněného pozorování, s elegancí zkušeného etnografa se pohybuje v terénu a sbírá data, která následně dokáže interpretovat v kontextu řady teoretických koncepcí a výsledky svého bádání a přemýšlení pak prezentovat v kultivovaném a čtivém textu. Samotný text má tak do značné míry (odhlédneme-li od neodbytných formálních požadavků kladených na kvalifikační práci) podobu jakéhosi „etnografického“ artefaktu, a to v tom smyslu, v jakém lze vydařené etnografické texty vnímat spíše jako literární než jako odborné texty (viz např. Geertzova kniha *Works and Lives: The Anthropologist as Author*).

Nezbytnost etnografického pozorování je přitom dána povahou zkoumaného „problému“, tedy specifičností Šturmovy botaniky a vnitřní dynamikou spolku Křovinářů. V tomto smyslu se Netočného práce reflexivně zavíjí sama do sebe a zároveň se protíná s tím, co zkoumá: Šturmův způsob výzkumu příměstských biotopů je totiž jakousi botanickou adaptací zúčastněného pozorování, tedy badatelského postupu, který uplatňuje sám Netočný. V obdobném smyslu se non-reprezentativní přístup, ke kterému se Netočný adekvátně hlásí, protíná s „křovinářským“ způsobem multisenzorického a mystického prožívání „křoví“, které je samo o sobě hluboce non-reprezentativní (výstižně o tom vypovídají Netočného kapitoly věnované roli technologických/fotografických záznamů křovinářských akcí). Jak autor sám výstižně píše: „Křovinářská mytologie je substancí utvářenou především pomíjivými zážitky nereprodukovatelných rituálů“ (s. 23).

Napsat dobrý etnografický text není vůbec jednoduché, neboť pro tento odborný styl de facto neexistují učebnice, dá se mu jen v omezené míře naučit a mnohem více jej musí zájemce o tento styl psaní „sám o sobě“ umět ještě před tím, než jej začne „psát“. Netočný tímto nadáním disponuje, jeho text je čtivý, promyšlený, reflexivní (vůči pohybu v terénu i vůči sobě samému), konzistentně se v něm prolínají části empirické, filosofické, interpretační, komparační a subjektivní (subjektivitě se v etnografii nelze vyhnout, neboť hlavním výzkumným nástrojem antropologů byly vždy jejich vlastní tělo a mysl, které etnografové vlastně jen „noří“ do zkoumané reality). Příkladem dobrého „stylu“ může být samotný název práce „Botanikova expanze“, který si šikovně pohrává s mnohoznačností slova expanze: 1) ve smyslu expanze vědy do oblasti umění a vice versa, 2) ve smyslu expanze křovin do biotopů (nejen) pří/městské krajiny, 3) ve smyslu křovinářské „deviantní“ expanze do „normální“ podoby, v jaké je zpravidla provozována a myšlena exaktní věda, jakou botanika ve své majoritní podobě je.

Martin Netočný předložil bakalářskou práci, která svými parametry (obsahovými i rozsahovými) odpovídá spíše práci diplomové. Z perspektivy vedoucího práce bych rád vyzdvihl samostatnost, s níž Martin Netočný dokázal práci zpracovat; moje role tak byla omezena na počáteční metodologické nasměrování do oblasti etnografie, doporučení relevantní literatury a na postupné přijímání dílčích částí textu, které jsem spíše se zájmem četl, než jakkoli opravoval. Velmi pozitivně rovněž hodnotím, že autor byl ochoten zaslat abstrakt své práce na konferenci *Na viděnou* a zároveň věřím, že najde čas na dílčí úpravy svého textu do podoby

odborného článku, který by byl jistě hodnotným příspěvkem do jakéhokoli kvalitativně orientovaného časopisu (Biograf, Lidé města apod.).

Bakalářskou práci Martina Netočného hodnotím jako výbornou (A).

Otázky k obhajobě:

V bakalářské práci zasazujete Alberta Šturmu a spolek Křovinářů zejména do oblasti výtvarného a performativního umění, méně pak již do oblasti botaniky. Ačkoli lze určité náznaky nalézt v závěrečném rozhovoru s A. Šturmou, zajímalo by mě, zda máte nějaké informace o tom, jak je Albert Šturma vnímán komunitou českých akademických botaniků. Je jeho specifický přístup k poznávání biotopů městských předměstí a post-industriálních krajin nějak reflektován ze strany akademických botaniků?

Datum: 7. 8. 2018

Podpis: